

ՊՁՏԻԿ-ՄՁՏԻԿ



Մեր ՅԱՐՈՒԱՆ ԹՈՒՆ
Ուրբաթ, 21 Փետրուար
2003

«ԱՁԴԱԿ»Ի

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՅԱԽԵՆՈՒԱԾ

Ա. ՏԱՐԻ

Թիի 10

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2003

bezdig_mezdig@hotmail.com

ՄԱՊՅԱՆՔՆԵՐԸ ԹՈՂ ԻՐԱԿԱՆԱՆԱՆ

Յունուարի առաջին օրերուն շատ-շատեր նոր որոշումներ կու տան եւ օրէնքներ կը դնեն իրենց բնաւորութիւնը բարելայելու եւ նոր թափով աշխատելու համար: Դժբախտաբար, սակայն, այդ որոշումներուն մեծ մասը կաղանդի վարդերուն հետ կ'անհետանան:

Նոր թափով ու խանդավառութեամբ աշխատելու ոսկի օրէնքներէն է կազմակերպուած ըլլալը: Մեր միտքը, մարմինը եւ հոգին կը կազմեն մէկ ամբողջութիւն: Եթէ մեր մարմինը լաւ խնամենք, մեր միտքը առողջ ու արթուն կ'ըլլայ. մեր գործերուն մէջ կը յաջողինք: Իսկ յաջողող անձին հոգին կրնայ ուրախ չըլլալ:

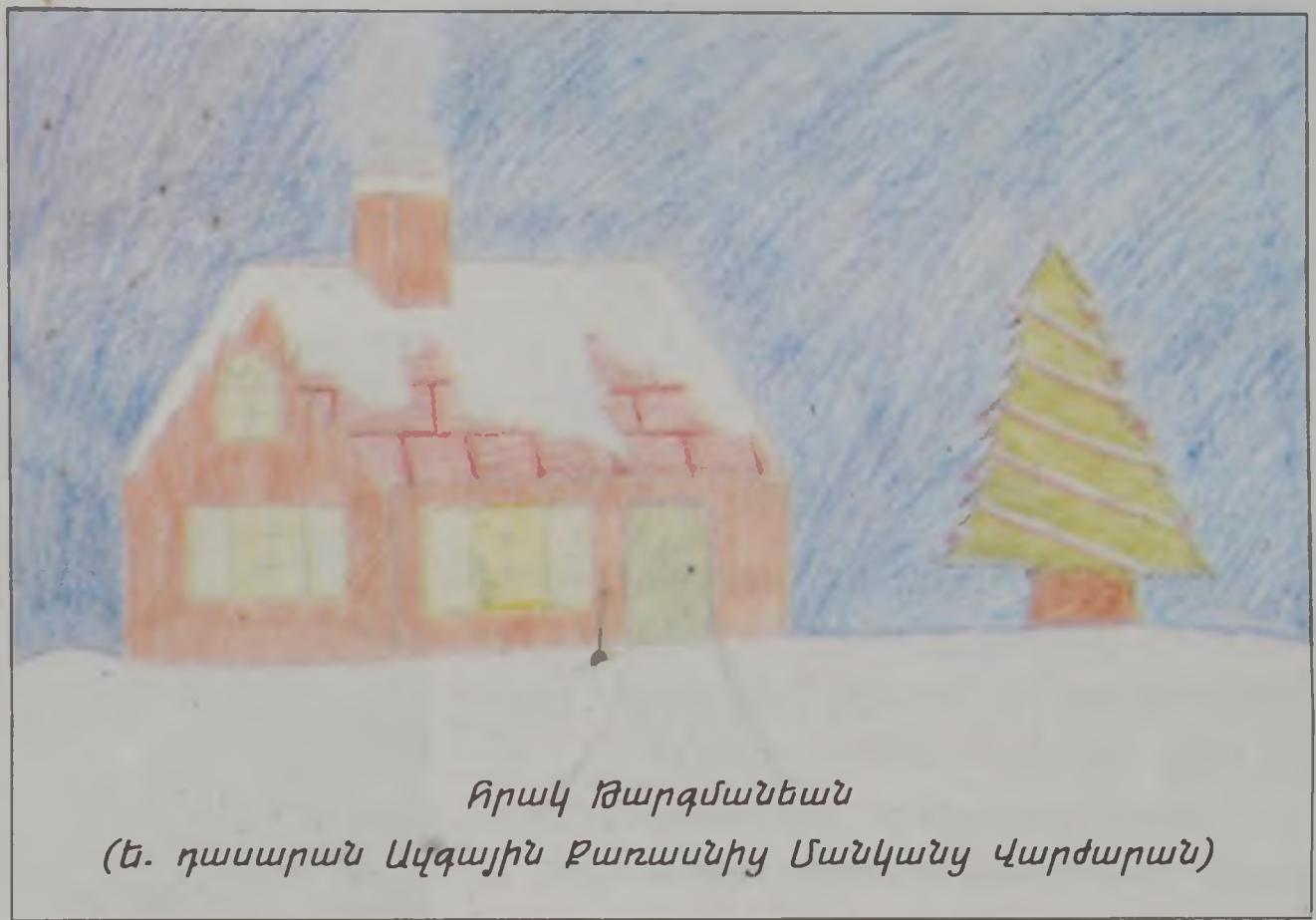
Ուրեմն, ամէն ինչ իր ժամանակին ու պէտք եղածին պէս կատարելով է, որ կրնանք իրականացնել մեր մաղթանքները եւ ունենալ յաջող տարի մը:

ՄԵՐ ԽՈՍՏՈՒՄԻՆ ՏԵՐԸ ԸԼԼԱՆՔ

2003 Նոր Տարուան առաջին կէտը ապրած ենք արդէն: Չեմ գիտեր, թէ դուք ինչպէս ապրեցաք, սակայն ես իւրաքանչիւր խօսքիս, շարժումեւիս եւ գործիս նկատմամբ պզուշ էի եւ կարելիս կ'ընէի չսխալելու:

Սխալ չհասկնա՛ք: Ջգուշ էի, ոչ թէ որովհետեւ կը վախճամ Պէն Լատէնէն կամ նախագահ Պուշէն եւ կամ Սատտամ Բիւսէյնէն, այլ որովհետեւ այս անձնաւորութիւններէն աւելի մեծ անձ մը խոստում մը տուած էի:

31 Դեկտեմբերի կէս գիշերին, երբ 2002ը ինձի մնաս բարով ըսաւ ու գնաց, ես դիմաւորեցի 2003ը եւ կաղանդ պապան: Կաղանդ Պապան ինձի համար յարգանքի արժանի եւ մեծ անձ մըն է: Ան 31 Դեկտեմբերի գիշերը, իր ձեռքի վանդակը հնչեցնելով, մեր տունը մտաւ: Անուշ խօսքերով ինձի ստիպեց, որ երգեմ ու արտասանեմ: Կատարեցի ըսածը: Բաւնեցաւ ծայնս ալ, առողջանութիւնս ալ: Ըսաւ, որ մեծնալէս ետք կրնամ երգչուհի կամ ասմունքող ըլլալ: Ուրախացայ եւ սպասեցի: Կը սպասէի նուէրս: Կաղանդ Պապան անմիջապէս չտուաւ նուէրս: Ան ըսաւ, որ նուէրներս ստանա-



Իրակ Թարգմանեան
(Ե. դասարան Ազգային Քառասնից Մանկանց Վարժարան)

լու համար ուրիշ պայմաններ ունի: Եւ սկսաւ երկար բարակ թուել:

1) Գիշերները պէտք է կանուխ քնանաս, որպէսզի կանուխ արթննաս՝ առողջ մարմին ու արթուն միտք ունենալու համար:

2) Ծնողներ տարիքով քեզմէ մեծ են, ուրեմն պէտք է լաւ մտիկ ընես անոնց ըսածները: Իսկ եթէ կ'ուզես քու ուզածդ եւ մտածածդ իրենց հասկցնել, առանց ջղայնանալու եւ հանդարտօրէն պէտք է ըսես իրենց:

3) Դասերդ պատրաստելու ատեն պէտք է կեդրոնանաս միայն դասին վրայ: Չմտածես համակարգիչին, հեռատեսիլին եւ խաղին մասին: Անոնցմով յետոյ ալ կրնաս վրադիլ:

4) Դասերդ առանց խաղալու պէտք է սորվիս, որպէսզի շուտ վերջացնես եւ ժամանակ ունենաս կարենաս երգի, պարի, երաժշտութեան կամ մարզանքի ալ հետեւելու:

5) Կոկիկ ու դասաւորուած պէտք է ըլլաս: Գիրքերդ, տետրակներդ, համապզեստդ, գիրդ,

խաղալիքներդ պէտք է խնամքով գործածես:

6) Քու տարիքիդ յարմար աշխատանքներով մօրդ կամ հօրդ պէտք է օգնես:

7) Ազգականներուդ, դասընկերներուդ եւ ընկեր-ընկերուհիներուդ հետ կիրթ ու քաղաքավար պէտք է ըլլաս: Անոնց հետ պոռալով մի՛ խօսիր, ոչ ալ՝ հրել - հրմշտկելով վարուէ անոնց հետ:

Կաղանդ Պապային երեսին ապշած նայեցայ: «Այս մարդը նուէրս պիտի չտայ ինձի, անոր համար այսքան երկար պահանջներ ներկայացուց», մտածեցի: Յետոյ խորունկ շունչ մը քաշեցի, վերյիշեցի պայմանները: «Գիտես, շատ ալ դժուար չէ գործադրելը», ըսի եւ ինձի, «Նոր Տարուան հետ ես վիս ալ կը նորոգեմ»: Կաղանդ Պապային վիպին փաթթուեցայ եւ «Անկեղծօրէն կը խոստանամ» ըսի:

Նուէրս ստացայ: Արդէն սկսած եմ աշխատանքի եւ 12 ամիս պիտի գործադրեմ խոստացածս:



Մեր
Պապան

9. դասարան

Ազգային
Քառասնից
Մանկանց
Վարժարան

ملحق أزياءك



2002 ՏԱՐԻՆ

ԱՅՈՒՆՈՒՄ

- Քուէարկողներու 81.96 առ հարիւր ծայնով Ֆրանսայի նախագահ ժաք Յիրաք նախագահ վերընտրուեցաւ:

- Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճորճ Պուշ սպառնաց յարձակիլ Իրաքի վրայ: Իրաքի նախագահ Սատտամ հիւսէյն համաձայնեցաւ ընդունիլ ՄԱԿի քննիչները, որոնք պիտի ստուգեն Իրաքի վէճի պահեստները:



- Մայիս-Յունիսին Քորէայի եւ Ճափոնի մէջ տեղի ունեցաւ ֆութպոլի աշխարհի 17րդ ախոյեանութիւնը: Պրազիլ 5րդ անգամ ըլլալով խլեց ախոյեանութեան բաժակը:

- Չեչէն վիճեալներ յարձակեցան Մոսկուայի թատերասրահներէն մէկուն վրայ եւ պատանդ բռնեցին 750 հոգի: Աուստրոյ ոստիկանութիւնը յաջողեցաւ վերջ տալ ահաբեկչական գործողութեան՝ սպաննելով յարձակողները եւ պատճառելով 47 վոհ:

- Անգլիոյ էլիզապէթ թագուհին կորսնցուց իր մայրը եւ քոյրը: Ան նաեւ տօնակատարեց իր թագադրութեան ոսկեայ յոբելեանը (50 տարի):

- Ֆորմիլա 1ի աստղ Մայքըլ Շումպիրը հինգերորդ անգամ ըլլալով հանդիսացաւ ախոյեան: Ան Ֆորմիլա 1ի պատմութեան մէջ երկրորդ մարտիկն է (Ֆանկիոյի կողքին), որ այսքան մեծ թիւով ախոյեանութեան կը տիրանայ:

ԼԻՐԱՆԱՆ

- Մարտին Պէյրութի մէջ գումարուեցաւ Արաբական 14րդ գերաստիճանը՝ 2000ին հարաւային Լիբանանի ազատագրութեան առիթով:



- Յունիսին Մեթնի մէջ տեղի ունեցան երեսփոխանական մասնակի ընտրութիւններ: Երկար անորոշութենէ ետք երեսփոխան

հռչակուեցաւ Պասսան Մուխայպէր:

- Գոկտեմբերին Պէյրութի մէջ գումարուեցաւ Ֆրանսախօս երկիրներու 19րդ գերաստիճանը: Այս առիթով Լիբանան հիւրընկալեց ֆրանսախօս երկիրներու նախագահներ, վարչապետներ եւ պաշտօնական անձնաւորութիւններ:



«ՊՁՏԻԿ-ՄՁՏԻԿ»

- Ապրիլին հրատարակուեցաւ «Ազդակ»ի մանկապատանեկան ամսական յաւելուած «Պզտիկ-Մզտիկ»ի առաջին թիւը:

- 15 Դեկտեմբերին տեղի ունեցաւ «Պզտիկ-Մզտիկ»-ընթերցողներ առաջին հանդիպումը, երբ կազմակերպուեցաւ «Անսխալ գրեմք» ուղղագրութեան մրցումը: Նոյն օրը տեղի ունեցաւ նաեւ «Պզտիկ-Մզտիկ»ի հասած աշակերտական գծագրութիւններու ցուցահանդէս:

ԲԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՄԻԱԽՈՐՆԵՐԸ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՑԻՆ

«ՈՒՐԱԽ ԿԱՊԱՆԴԻ ՆՈՒՔՐ ԲՈԼՈՐԻՆ»



Վերջին տարիներուն Կաղանդի շրջանին սովորութիւն դարձած է, որ համապայիւնի մանկապատանեկան «Գայիանէ» պարախումբը, «Կարկաչ» երգչախումբը եւ «Արեգ» թատերախումբը մեկի հրամցընեն պարի, երգի եւ թատրոնի ներկայացումներ:

Այս տարուան ամանորեայ ներկայացումն էր «Ուրախ Կաղանդի նուէր բոլորին»ը, որուն ընթացքին աւելի քան հարիւր մանուկներ ու պատանիներ հանդիսատեսներուն տուին երգերէ ու պարերէ բաղկացած նուէր մը: Բեմին վրայ էին Կաղանդ Պապան, իր օգնական թվուկները եւ մանկական հեքիաթներու կերպարներ, ինչպէս՝ Ունի Տը Փուհ արջուկը, Արեւիկը, Թոմս ու Ճերին: Անոնք ներկայացուցին հանդէսը, որուն աւարտին բեմ հրաւիրեցին հանդիսատեսներէն քանի մը մանուկներ ու պատանիներ՝ անոնց առիթ տալով, որ իրենք եւս երգեն, արտասանեն ու նուէր ստանան:

Գնահատելի է այս պատանիներուն աշխատանքը: Անոնք կը զոհեն իրենց ազատ ժամերէն՝ ներկայացնելու համար Կաղանդի նուէր մը: Անոնց բեմի վրայ գտնուելու երեւոյթը կը քաջալերէ նաեւ, որ այլ պատանիներ եւս մասնակցին «Արեգ»ի, «Կարկաչ»ի եւ կամ «Գայիանէ»ի աշխատանքներուն՝ յայտնաբերելով իրենց ձիրքերը:



ԱՐԴԻՒՆԱԽԵՏ ՍՈՐՎԷ՛

Կաղանդի եւ Ս. Ծնունդի արձակուրդները վերջացան մօտ առեւնէն ձեզմէ շատեր կիսամեայ քննութիւններ գրաւոր պիտի ունենան եւ, որպէսզի քննութիւններն ու գրաւորները մղձաւանջի չվերաճուին, կան պայմաններ եւ օրէնքներ, որոնք կ'օգնեն աշակերտին աւելի լաւ եւ դիւրին կերպով սորվելու, սորվածը չմոռնալու եւ լաւ արդիւնքներ արձանագրելու:

●Ուշադրութեամբ կարդա՛ վարի տողերը եւ դուն ալ «Պատիկ - Մպտիկ»ին նման կը յաջողիս, ուրախ կ'ըլլաս եւ ինչեր կրնաս ընել ապատ ժամերուդ...

●Իւրաքանչիւր դասապահի ընթացքին կեդրոնացած հետեւէ բացատրութիւններուն, նօթագրութեան տետրակիդ մէջ արձանագրէ նիւթը, որուն մասին խօսեցաք դասարանը:

●Տունը յաջորդ օրուան դասերդ պատրաստելէ առաջ նոյն օրուան դասերը եւ աշխատանքները վերաքաղ ըրէ եւ ամփոփէ:

●Աշխատելու համար տան մէջ խաղաղ եւ լուսաւոր տեղ մը ընտրէ: Եթէ քոյրիկ - եղբայրներով նոյն սենեակին մէջ դաս կը սորվիք, իրենցմէ խնդրէ, որ կարելի եղածին չափ ձայն չհանեն:

●Կանոնաւոր ընդմիջումներով աշխատէ,

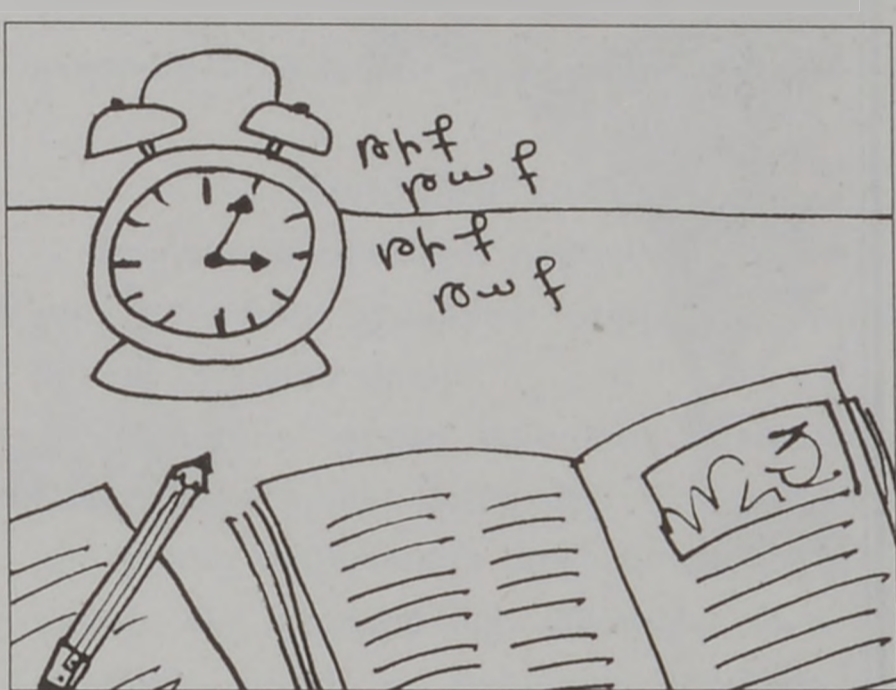
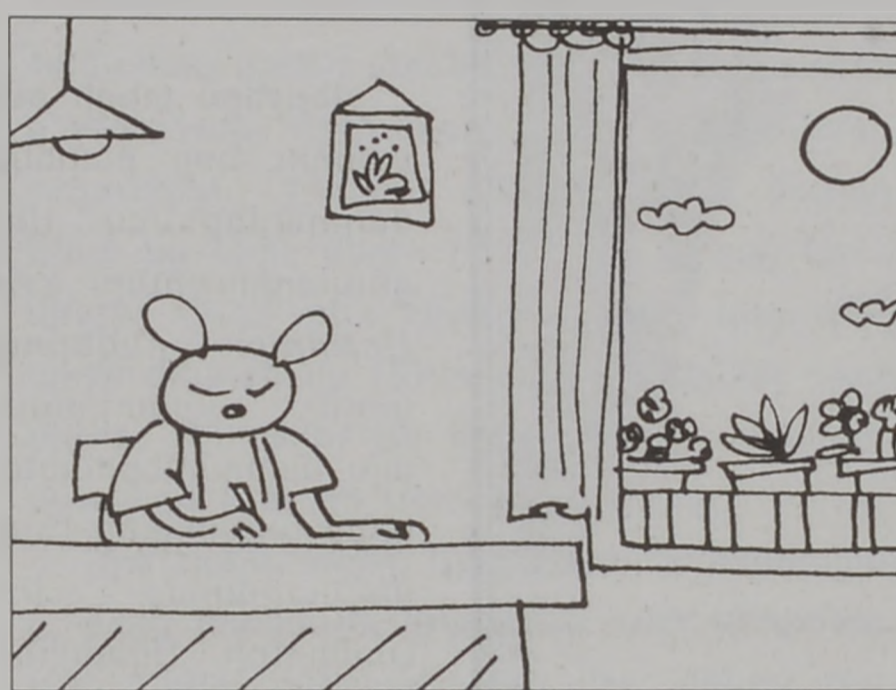
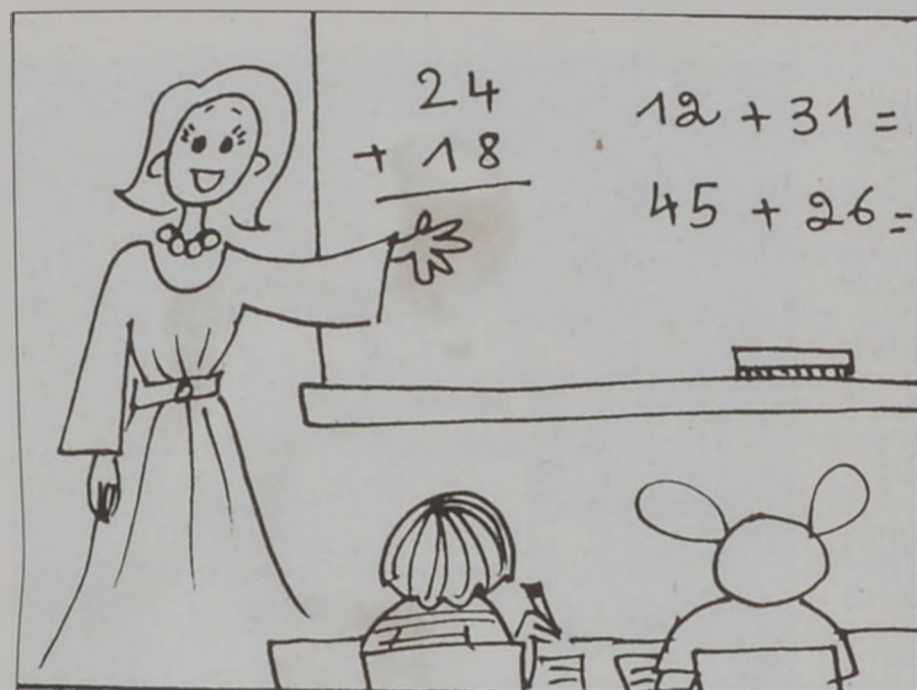
օրինակ՝ 30 վայրկեան աշխատանք, 10 վայրկեան դադար: Այսպիսով, թէ դասերդ լաւ կը պատրաստես եւ թէ ալ կը հանգչիս:

●Մտածէ, թէ սորված նիւթերդ քեզի օգտակար պիտի ըլլան:

●Նոր սորված նիւթդ փորձէ կապել անցեալին սորված մէկ նիւթիդ:

●Սորվածդ փորձէ բացատրել ընտանիքիդ անդամներուն:

●Սորվածդ քու բառերովդ գրէ. վերնագիրներով եւ ենթաբաժանումներով խմբէ՛...



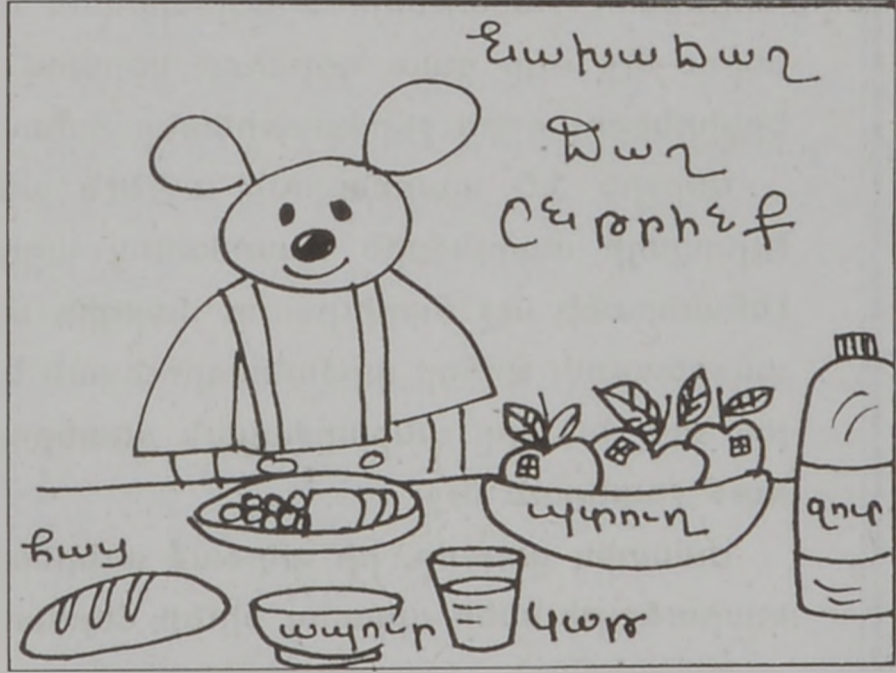
ԱՌՈՂՋ ՄԻՏՔ՝ ԱՌՈՂՋ ՄԱՐՄՆԻ ՄԷՋ



նութիւնը կը պակսի:

- Ամէն առտու պատուհանին առջեւ կամ պատշգամը մաքուր օդ շնչէ: Մաքուր օդին մէջ գտնուող թթուածինը կը բարելաւ արեան շրջագալութիւնը, մարմնիդ գործարաններուն աշխատանքը: Իսկ ամէնէն կարեւորը՝ թթուածինը կ'օգնէ, որ մեր ուղեղը լաւ աշխատի:

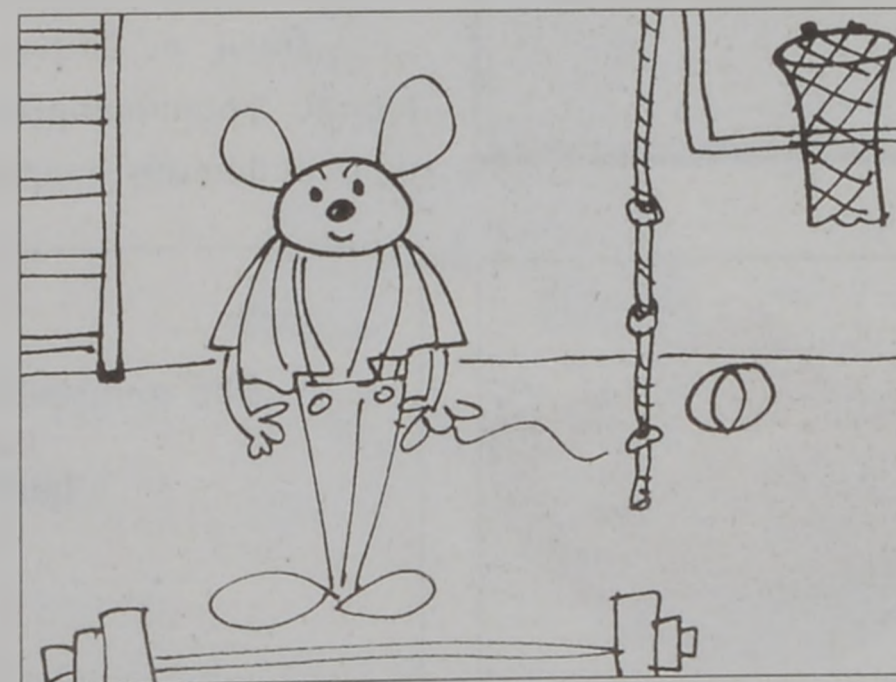
- Մարզանք ըրէ՛: Եթէ տունը ժամանակ կամ միջոց չունիս, օգտուէ՛ դպրոցի մարզանքի պահերէն: Մարզանքը կը փորայնէ մեր մարմինը եւ կ'աւելցնէ հիւանդութիւններէ պաշտպանուելու անոր դիմադրողակա-



Պըպզ, ցուրտ է, կը մսիմ...
հափշիւ, արդէն հարբուխ եմ, պէտք է անկողին մնամ: Ստիպուած՝ դպրոցէն պիտի բացակայիմ եւ դասերէս ետ պիտի մնամ: Ինչ ընեմ՝ չեմ ուզեր հիւանդանալ:

Մեզմէ շատերու հետ կը պատահի այսպէս: Սակայն գիտէ՞ք, թէ կան առողջապահական փոքր գաղտնիքներ, որոնք կ'օգնեն մեզի ամբողջ ձմրան ընթացքին առողջ ու կայտառ մնալու:

- Առատ ջուր խմէ՛: Զուրը կը մաքրէ մեր կոկորդին մէջ հաստատուած մանրէները, եւ կոկորդի բորբոքում ունենալու հաւանակա-



նութիւնը: Ահաւասիկ՝ հիւանդ չըլլալու ուրիշ գաղտնիք մը:

- Սննդարար ճաշեր կեր: Կարեւորութիւն տուր նախաճաշին, կբօսանքներուն անպայման մէկ-երկու պտուղ կեր: Ծաշացուցակէ անպակաս թող ըլլան բանջարեղէնները եւ ապուրները: Իսկ ամէնէն կարեւորը՝ կրցածիդ չափ հեռու մնայ անուշեղէններէ եւ տուրմէ:

- Միշտ տաքուկ հագուստներ հագիր: Զմրան ընթացքին երբեմն կը պատահի, որ օդը տաքնայ: Զգու՛շ, չխաբուիս տաքուկ արեւն: Տակաւին ձմեռ ենք:



ՍԱՌՈՅՅԷ ՃԱՏՐՈՒԱՆՆԵՐ



Անցնող շաբաթներուն երոպական մեծ թիւով երկիրներու մէջ օդը շատ վօրատոր կերպով ցրտեց: Կարգ մը երկիրներու օդին ջերմաստիճանը հասաւ մինչեւ – 58ի:

Վերջին 15 տարիներուն ամէնէն աւելի ցուրտ ամիսը երոպայի տարածքին պատճառեց աղէտներ: Ռուսիոյ եւ Լեհաստանի մէջ հարիւրաւոր մարդիկ մահացան ցուրտին պատճառով: Ջոհեր արձանագրուեցան նաեւ այլ երկիրներու մէջ, նաեւրը անշարժացան գետերու եւ ձովերու սահաճ ջուրերուն մէջ:

Սաստիկ ցուրտը, իր գործած աւերներուն կողքին, լայն տարածութիւններ պատեց ձիւնի ճերմակ սաւանով:

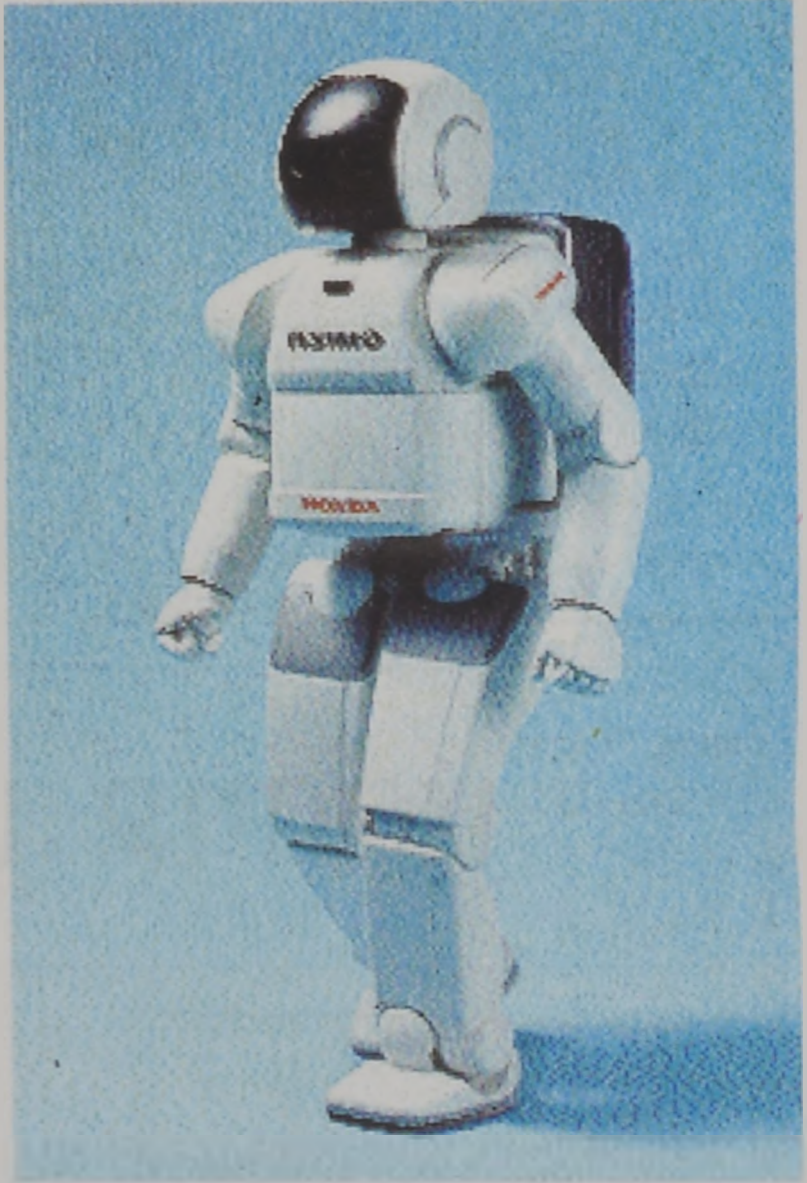
Երոպական մայրաքաղաքներուն շատրուանները վերածուեցան սառոյցէ քանդակներու: Նկարին մէջ կը տեսնենք Փարիզի Պանթէոնին առջեւ գտնուող շատրուանին սառոյցէ քանդակը:

ՄԱՐԴԷ, ՈՐ ԽԱԾԱԻ ԿՈԿՈՐԴԻՆՈՍԸ

Ձմեռ է եւ աւելի յարմար է ձմեռնային նիւթերու մասին խօսիլ, չմոռնանք, որ երկրագունդին վրայ կան շրջաններ, ուր հիմա եղանակը տաք եւ հաճելի է, կամ ամբողջ տարուան ընթացքին բարեխառն կլիմայ ունին: Ահա այդպիսի շրջան մըն է Մալաուին (Կեդրոնական Ափրիկէ), ուր հետաքրքրական արկածախնդրութիւն մը պատահած է: 43 տարեկան Պոսկօ Չաուինկա կը լողար Մալաուի լիճին մէջ, երբ կոկորդիլոս մը իր ակռաներով «կ'աքցանէ» խեղճ մարդուն երկու արմուկները, Պոսկօ կ'որոշէ պայքարիլ եւ... կը խաճնէ կոկորդիլոսին քիթը: Կոկորդիլոսը, չդիմանալով ցաւին, կը ձգէ իր սուրը եւ կը փախչի: Բերոսը կը յաջողի հասնիլ ճովեցերք:

ՄԱՐԴՈՒՆ ՆՈՐ ԲԱՐԵԿԱՄԸ՝ ՄԱՐԴԱՄԵՔԵՆԱՅ ԱՍԻՄՕՆ

Վերջերս տեղի ունեցաւ մարդու նոր բարեկամին՝ մարդամեքենայ Ասիմոյի ցուցադրութիւնը: «*հոնտա Մոթորս*» ընկերութեան կողմէ պատրաստուած այս մարդամեքենան ինքզինք ցուցադրեց Մալեպիոյ մայրաքաղաք Քուալա Լամպուրի Ազգային գիտութիւններու կեդրոնին մէջ: Ջայն դիտելու եկած էին մեծ թիւով մարդիկ, որոնց շարքին՝ երեխաներ:



Մօտ օրէն Ասիմոն պիտի վաճառուի շուկաներուն մէջ:

ՃՈՒԷՏԵՐԷՆ ԽՕՍԻՆՔ

Կ'ուզէք հեռու մնալ բժիշկներէ... Փորձեցէ՛ք խօսիլ շուէտերէն... Ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, որ այն ֆինլանտացիները, որոնք կը գործածեն շուէտերէն, 25 առ հարիւրով նուազ կը հիւանդանան, քան անոնք, որոնք կը խօսին ֆինլանտերէն: Ի՞նչ է գաղտնիքը... Պատճառը լեզուն չէ, այլ ապրելակերպը: Ճուէտերէն խօսողները կ'ապրին գիւղական շրջաններու մէջ, հեռու՝ ճուխէ ու մուխէ: Միւս կողմէ, քաղաքը ապրողները, որոնք կը խօսին ֆինլանտերէն, ենթակայ են գործարաններէ եւ այլ վայրերէ արտանետուող տարբեր տեսակի ապականութիւններու...

«ՉԻՓՍ»Ը ԵՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիոյ տարրալուծարաններէն մէկուն մէջ փաստուած է, որ «*չիփս*»ը քաղցկեղ պատճառող նիւթ մըն է, նմանապէս եւ՝ տապկուած գետնախընձորը, հետեւաբար կ'զուլայէր...



Ձեր գրութիւնները կամ նամակները կրնաք ուղարկել՝ bezdlg_mezdlg@hotmail.com կամ յանձնել՝ «ՊՁՏԻԿ-ԱՁՏԻԿ»ի խմբագրութեան, «ԱՁԴԱԿ» «Ճաղկոյեան» կեդրոն



ԱՐՋԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ...



ՄՊԻՏԱԿ ԿԱՄ ԲԵՆԵՌԱՅԻՆ ԱՐՋ

Բակառակ իր հսկայության բեռնային արջը կրնայ լողալ ժամական 5 քմ. արագությամբ, վազել մարդէն աւելի արագ, սահիլ ձիւնին կամ սառոյցին վրայ: Բնութիւնը այս «մարպիկ»ը առաւելութիւններով օժտած է:

Խթաթերուն մէկ մասը մաշկ ունի լողալու համար, թաթերուն տակը մազուտ է, որպէսզի սառցակոյտերուն վրայ չսահի. քիթին ճայրը, աչքերուն եզերքը եւ շրթունքները սեւ են, մուշտակը հաստ, պոչն ու ականջները պլտիկ՝ ցուրտէն պաշտպանուելու համար, մորթը՝ իւղոտ, որ չթրջուի:

Սպիտակ արջերը կ'ապրին փոքր խումբերով (3 - 4 հատ): Ձագերը կը ծնին ցուրտ եղանակին:

Սպիտակ արջը գլխաւորաբար կը սնանի ճովային անասուններով եւ ձուկերով:

ԳՈՐԾ ԿԱՄ ՍՐՃԱԳՈՅՆ ԱՐՋ

Գորշ արջը միակ գիշատիչն է, որ երկար

ժամանակ կրնայ սնանիլ միայն բոյսերով: Ան կ'ուտէ նաեւ մրջիւններ, փոքր անասուններ, թռչուններ, ջրային անասուններ, ձուկեր: Ծատ կը սիրէ մեղր: Մեծ արջը կրնայ կշռել մինչեւ 300 քկ.: Ալասքայի մէջ կայ գորշ արջի տեսակ մը (Քոտիաք), որ կրնայ կշռել մինչեւ մէկ թոն: Ան երկրի վրայ ամենամեծ մսակերն է եւ կը սնանի ձուկերով:

Սրճագոյն արջը եւրոպայէն անհետացած է, բայց տակաւին գոյութիւն ունի Կեդրոնական Ասիոյ անտառներուն մէջ, մինչեւ Ճափոն:

Արջերն ալ, այլ անասուններու պէս, կը նախապահ, թէ մօտակայ ճմեռը ինչպէս պիտի ըլլայ, եւ երբ սնունդ գտնելը կը դժուարանայ, կը մտնեն իրենց որջը եւ խոր քուն կը մտնեն: Ձմրան քունի ընթացքին կ'ապրին առանց սնունդի. կը ձճեն իրենց թաթը եւ կը բաւարարուին թաթին մէջ կուտակուած ճարպով:

Արջին տեսողութիւնը տկար է, բայց լսո-

ղութիւնը եւ հոտառութիւնը՝ պորաւոր:

ՎՃՆՈՅԱԻՈՐ ԱՐՋԵՐ

Ծայրագոյն Արեւելքի հոքայտոյի մէջ արջերը ճերմակ մազերով «վլնոց» ունին իրենց կուրծքին վրայ:

Վլնոցաւոր արջեր կան նաեւ Կեդրոնական եւ Արեւելեան Ասիոյ մէջ: Անոնք կ'ապրին իրենց սովորական արջի կեանքով. անտառի մէջ ուտելիք կը փնտռեն, ճառ կը մազլցին, սունկ եւ նորաբոյս տունկեր կը հաւաքեն, կը վախսցնեն պլտիկ անասունները: Անշուշտ անոնք եւս կը սիրեն մեղր եւ իրենց մեծ թաթերով կը տիրանան վայրի մեղուներու կամ գիւղի մօտ գտնուող փեթակներուն:

Վլնոցաւոր արջերը ձմրան քունի կը մտնեն այն շրջաններուն մէջ, ուր ճմեռը շատ խիստ կ'ըլլայ եւ ուտելիք գտնելը կը դժուարանայ: Ձմեռելու ընթացքին անոնք կ'ապրին առանց սնունդի:

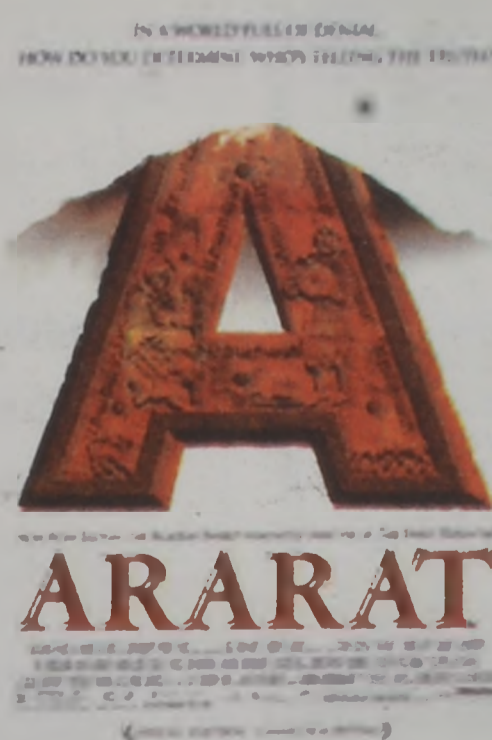
Ծարժապատկեր

«ԱՐԱՐԱՏ»Ը՝ ԼԻՔԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Քանատահայ բեմադրիչ Աթոմ Էկոյեանի «Արարատ» ժապաւէնը Յունուար 23էն սկսեալ պիտի ցուցադրուի շարժապատկերի լիբրանանեան սրահներուն մէջ (Փլանէթ - Ջուք եւ Ապրաժ):

«Արարատ»ը, որուն առաջին ցուցադրութիւնը տեղի ունեցաւ 2002ի Քաննի փառատօնին, ժապաւէնի մէջ ժապաւէն մըն է, բեմադրիչին իսկ բացատրութեամբ: Անոր մէջ դեր ստանձնած են հայ եւ օտար նշանաւոր դերասաններ, ինչպէս Ծարլ Ալնաւոր, Արսինէ Խանճեան, Սիմոն Արգարեան, Էրիք Պօղոսեան, Տէյվիտ Ալփէյ, Պրէնթ Քարվըր, Քրիսթօֆըր Փլամըր եւ ուրիշներ:

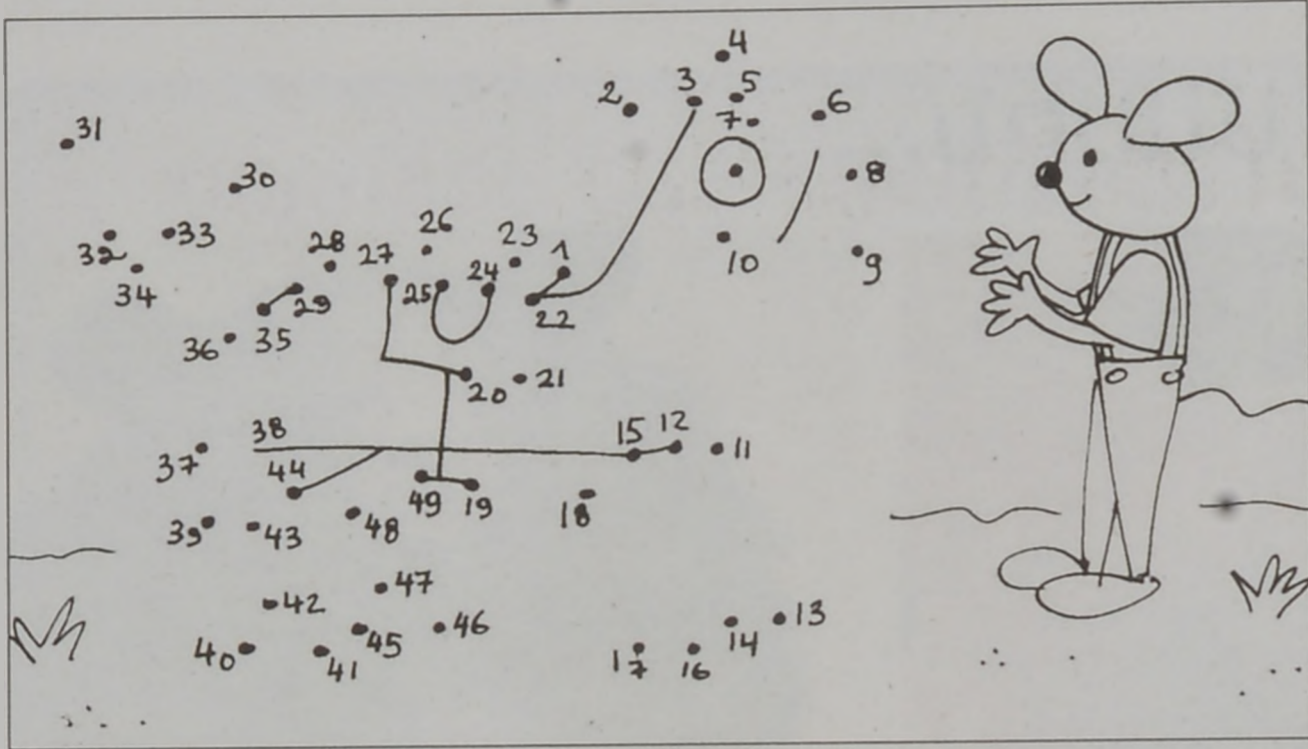
Ժապաւէնը միաժամանակ կը ներկայացնէ քանի մը նիւթեր: Քանատահայ բեմադրիչ մը (Ծարլ Ալնաւոր) կը պատրաս-



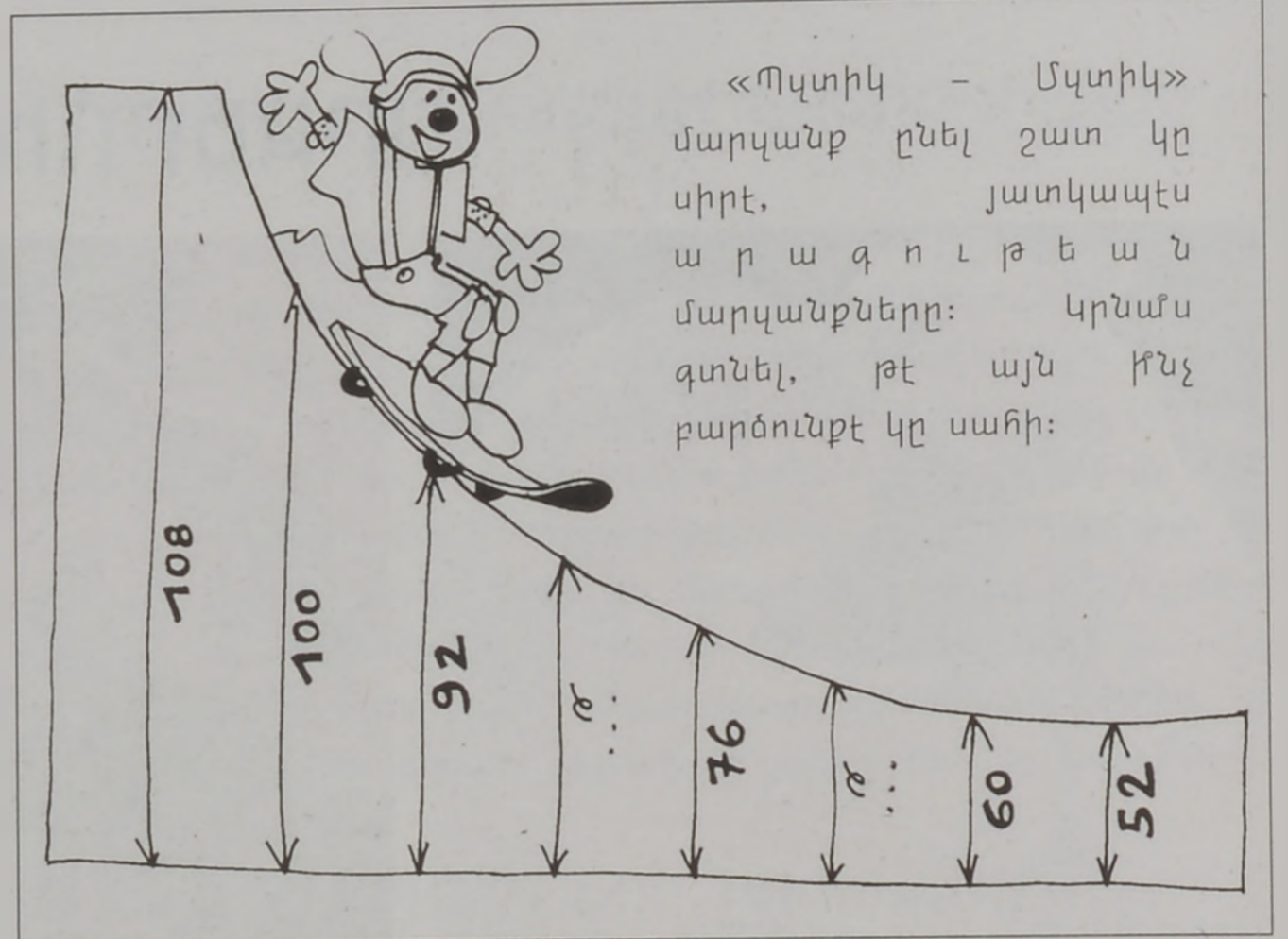
տէ հայկական Յեղասպանութեան նուիրուած ժապաւէն մը, արուեստի մասնագէտ մը (Արսինէ Խանճեան) կ'ուսումնասիրէ ամերիկահայ գեղանկարիչ Արշիլ Կորքիի կեանքը, գործը եւ հայկական Յեղասպանութենէն անոր վերապրումը, քանատահայ երիտասարդ մը կ'օգնէ ժապաւէնին պատրաստութեան...

«Արարատ»ի մէջ տեղ գտած բազմաթիւ նիւթերը այս կամ այն կերպով կը կապուին հայկական Յեղասպանութեան:

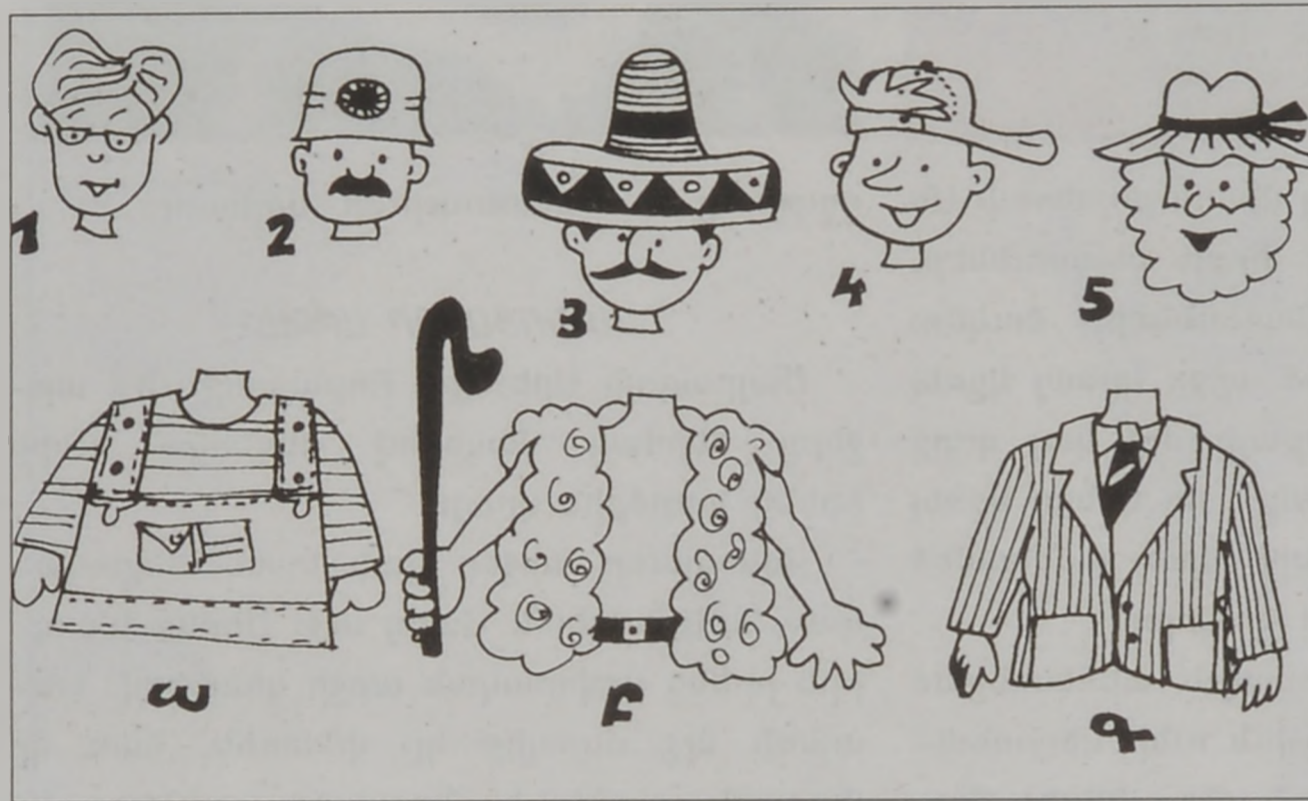
Նշենք, որ «Արարատ»ը արդէն իսկ ցուցադրուած է հայաստանի, եւրոպայի, Աիւսթրալիայի, Նիւ Իորքի եւ Քանատայի մէջ: Ան արժանացած է խանդավառ ընդունելութեան:



Կետերը իրարու միացուր 1 - 49 գտնելու համար պահուած պատկերը:



«Պզտիկ - Մզտիկ» մարզանք ընել շատ կը սիրէ, յատկապէս արագ ու թեւան մարզանքները: Կրնաս գտնել, թէ այն ինչ բարձունքէ կը սահի:



Կրնաս գտնել վարի մարմիններուն համապատասխանող գլուխները:

4	+5	.9	.6	.8	.7	=25
6	.3	.5	.9	.8	.2	=7
8	.3	.6	.5	.2	.1	=3
3	.5	.2	.5	.6	.8	=29

Կրնաս ամբողջացնել տախտակը + եւ - նշաններով:

Ժամանցին պատասխանները լոյս պիտի տեսնեն «Ազդակ»ի ճաբաթ, 18 Յունուար 2003ի թիւին մանկապատանեկան էջին մէջ:

Atelier D'art

Գծագրութեան դասընթացքներ

- * 6 էն 17 տարեկան պատանիներու համար:
- * Կուսուցանեն՝ գծանկար, ջրաներկ, կուաշ, իւղաներկ, մարդակազմութիւն, արուեստի պատմութիւն videoի վրայ:
- * Հաւաքական ցուցահանդէս:
- * Դասընթացքի տեւողութիւն՝ հինգ ամիս, 25 Յունուարէն 28 Յունիս, ամէն Շաբաթ օրերը կէսօրէ առաջ ժամը 10էն 12:30 եւ կէսօրէ ետք ժամը 3էն 5:30:
- * Սակ 200\$ դասընթացքի լման տեւողութեան (առանց այլեւայլ վճարումներու):

Արձանագրութեան համար ներկայանալ Atelier D'art-ի գրասենեակը ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 5էն 7:

Պուրճ Հանուտ Արմենիա պողոտայ, Սարդարապատ շէնք, 2րդ յարկ «ճոն Մայքըլ»ի վրայ, Հեռ. 01-268949 / 03-835078

ԱՄՍՈՒԱՆ ԲԱՐՅՈՒՄԸ

Կրնան մասնակցիլ Յուն 12 տարեկան աշակերտները: Կտրօնը ամբողջացնելէ ետք վայն հասցնել «ԱԶԴԱԿ»ի խմբագրատուն: Յաջորդ թիւով պիտի յայտարարուի մրցումը շահողին անունը: Ան պիտի ստանայ նուէր մը:

ԲԱՐՅԱՐԱՆ ԹԻՒ 10

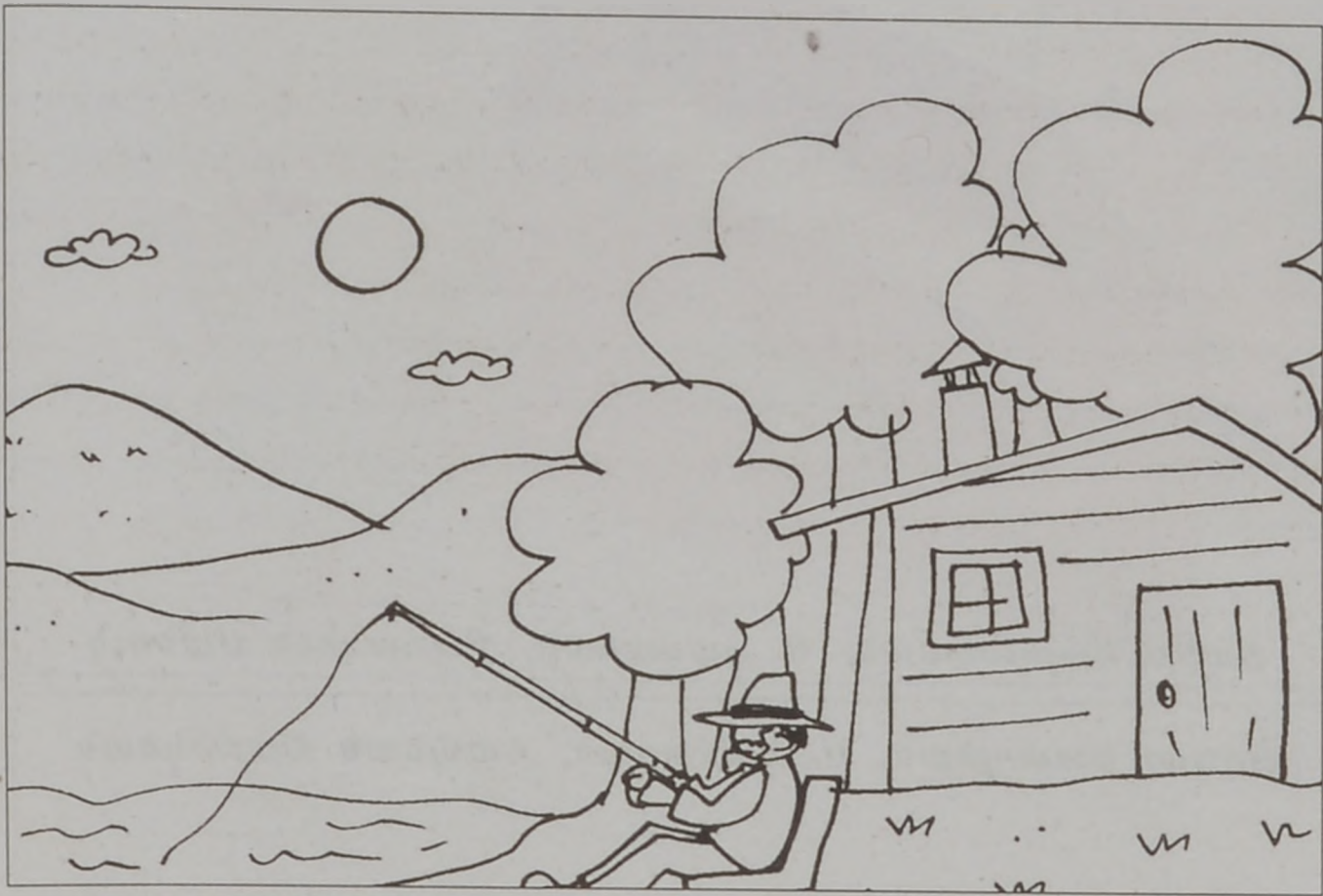
- 1.- Արջի դր տեսակը գլխաւորաբար կը սնանի ծուկերով եւ ճովային անասուններով:-----
- 2.- Ռվ է «Արարատ» ժապաւէնին բեմադրիչը:-----
- 3.- Թուէ՛ երեք ձեւեր արդիւնաւէտ սորվելու համար:-----

Անուն - Մականուն -----
 Վարժարան -----
 Ծննդեան թուական -----
 Բեռածայնի թիւ -----

ԲԱՐՅԱՐԱՆ ԹԻՒ 9-ի ՃԱԲՈՂԸ
 Բարցարան թիւ 9ի շահողը Ազգեպալ Թորոս (10 տարեկան «Մ. եւ Բ. Արսլանեան Ճեմարան»էն) շահեցաւ անցեալ ամսուան մրցումը: Ան իր նուէրը կրնայ ստանալ «Ազդակ»էն, «Ճաղկոյեան» կեդրոն:



ՃԵՐՄԱԿ ՎՋՆՈՅՈՎ ԱՐՋՐ



Անտառին մօտ, գետին եզերքը կ'ապրեր անտառին պահակը: Ան ձուկ, սկիռ, նապաստակ, թռչուն կ'որսար:

Օր մը պահակը պատուհանէն կը տեսնէ մեծ, շատ մեծ եւ բրդոտ արջ մը, որ կը վապէ դէպի իր խրճիթը, իսկ անոր ետեւէն՝ գայլերու վոհմակ մը. քիչ կը մնար, որ գայլերը հասնէին արջին: Եթէ հասնին, գիտէ՞ ի՞նչ կ'ըլլայ...: Յանկարծ արջը տան բակի դռնէն կը մտնէ եւ դուռը կը գոցէ, թաթը կը դնէ դրան վրայ, կը սեղմէ ու կը սպասէ:

Ծերունի պահակը անմիջապէս կը հասկնայ պատահածը, հրապանը կ'առնէ ու կ'ըսէ.

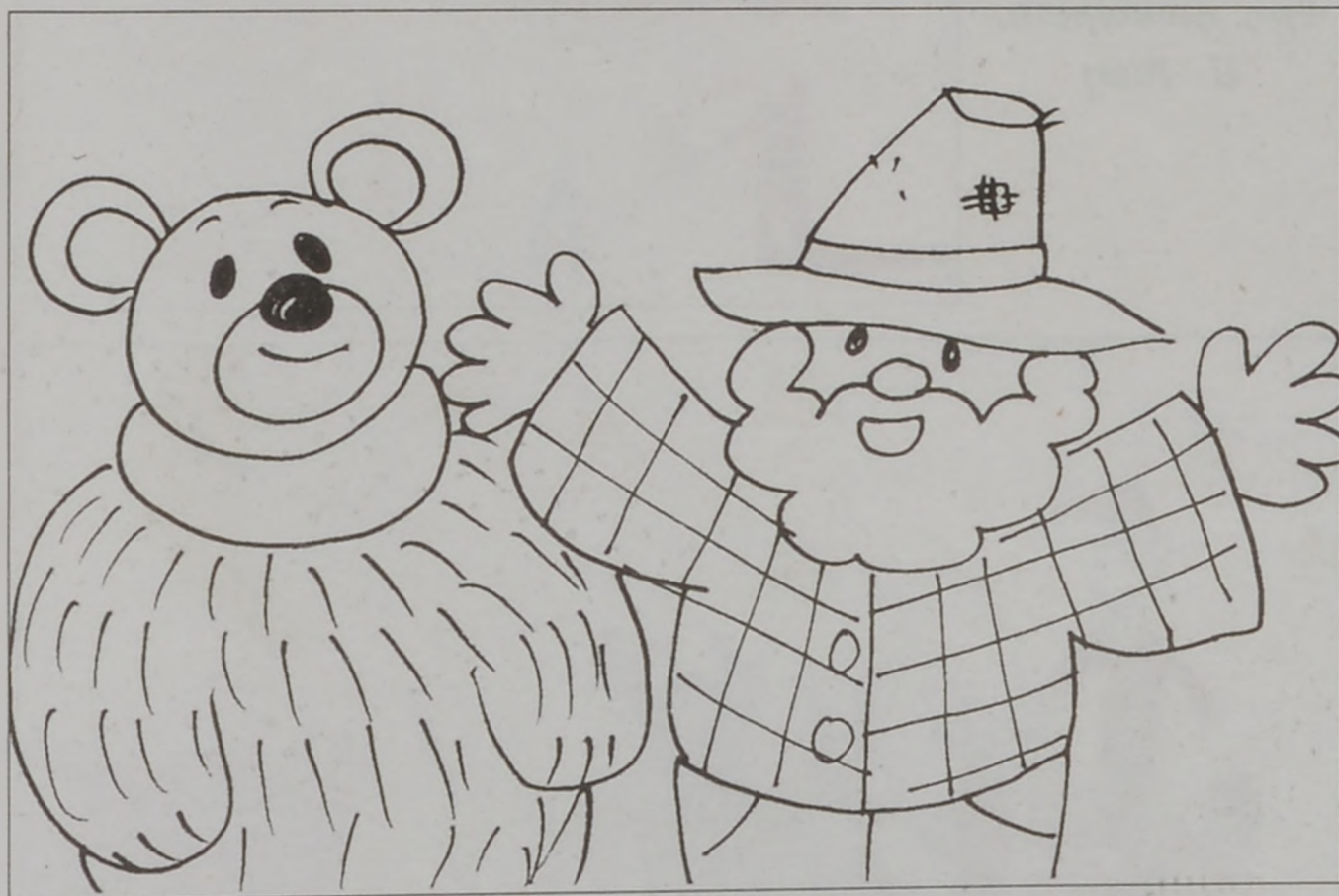
- Միշկա՛, օգնէ:

Ան կը սպաննէ գայլ մը, յետոյ՝ երկրորդը, երրորդը. միշտ նոյն խօսքերը կրկնելով.

- Միշկա.., օգնէ:

Երրորդ գայլին սպանութենէն ետք վոհմակը կը փախչի, իսկ արջը ամբողջ ձմեռը կը մնայ ճերուկին մօտ:

Գարնան, երբ արջերը դուրս կ'ելլեն իրենց որջերէն, ճերուկ պահակը ճերմակ վզնոց մը կը կապէ իր արջին վիզին եւ կը պոռչապը-



նէ բոլոր որսորդները, որ ճերմակ վզնոցով արջը իր բարեկամն է:

Տարիներ կ'անցնին, ճերուկը աւելի ճերայած, բայց աշխուժ է: Օր մը ան կրկին անտառ կ'երթայ որսի: Նապաստակ մը կը տեսնէ, կը հալածէ վայն, նշան կ'առնէ, եւ ... պում, նապաստակը կ'իյնայ, բայց ուրկէ ուր դուրս կ'ելլէ յովակ մը եւ կը յառաջանայ դէպի ճերուկը:

Մինչ ճերուկը վէճքը կը պատրաստէ, որ դարձեալ կրակէ, կը տեսնէ յովակին երկու ձագերը, որոնք հեռուէն կը վապէն դէպի իրենց մայրը: Ծերուկը կը շուարի՝ ինչպէս սպաննէ, չէ որ այդ յովակն ալ մայր է եւ ձագեր ունի:

Ծերուկը շուարած ետ - ետ կ'երթայ, իսկ մայր յովակը կը յառաջանայ: Ծերուկը բարձր ժայռի մը վրայ կ'ելլէ եւ յանկարծ կը յիշէ իր արջ բարեկամը ու ամբողջ ձայնով կը պոռայ.

- Միշկա՛, օգնէ... միշկա՛, օգնէ...

Արձագանգը կը կրկնէ ճերուկին ձայնը.

- Միշկա՛, օգնէ...

Հեռուէն տերեւներու խշխշոց կը լսուի: Յանկարծ վարմանալի բան մը կը պատահի: Արջ մը անտառէն դուրս կ'ելլէ եւ կը մօտենայ ճերուկին: Ծերուկը կրկին կ'աղաչէ. «Միշկա՛, օգնէ», բայց վարմանալի, արջը փոխանակ մայր յովակին վրայ յարձակելու, կը վապէ դէպի ձագուկները եւ երկուքը միասին կը բռնէ:

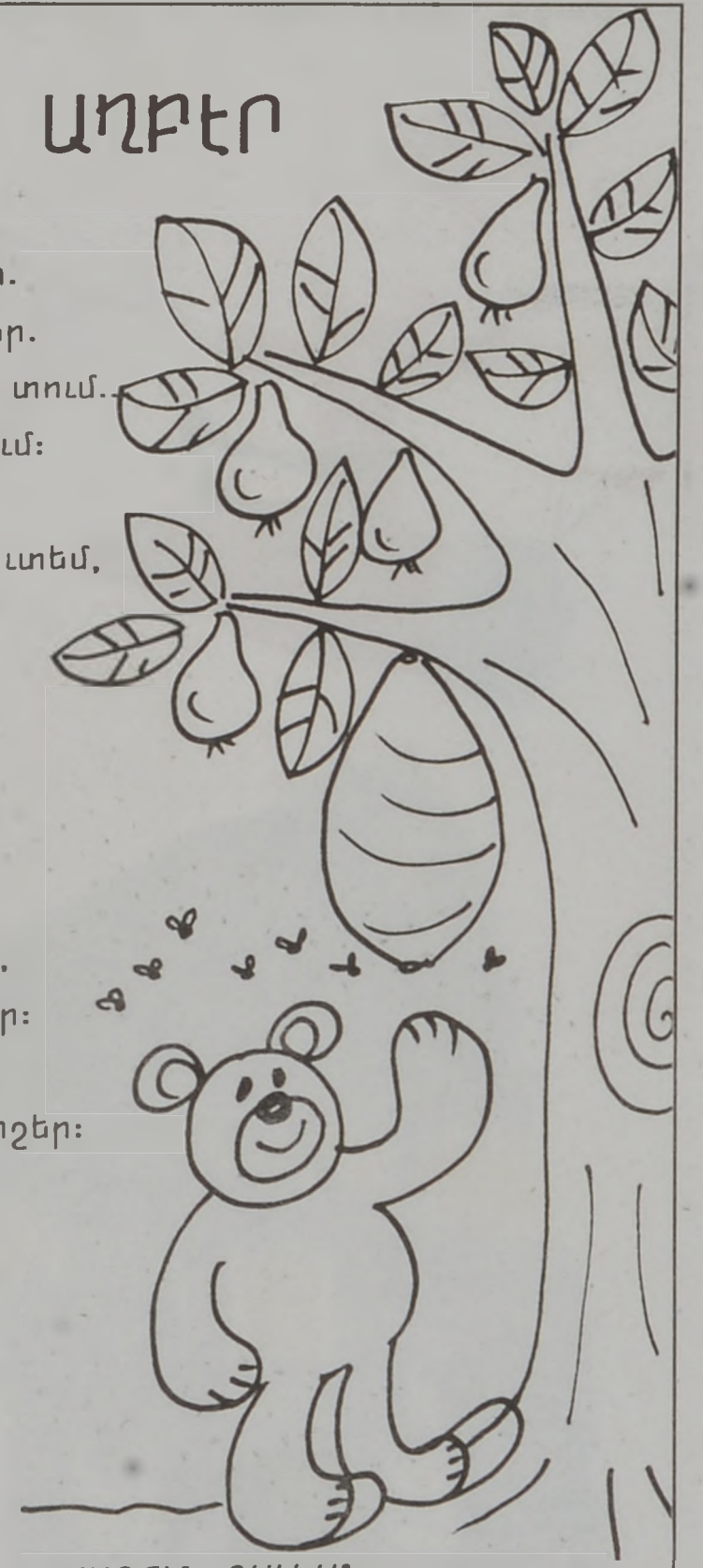
Յովակը այս տեսնելուն պէս ետ կը դառնայ դէպի իր ձագուկները եւ կը փորձէ յարձակիլ արջին վրայ. արջը կատղած կը փնթփնթայ, բարկացած ձայներ կը հանէ, ձագուկները գետին կը դնէ եւ կ'երթայ դէպի մարդը:

Մարդը վարմացած, վախէն քարացած է, բայց արջը կը մօտենայ առջեւի թաթերը վեր կ'առնէ, կը կանգնի ետեւի ոտքերուն վրայ եւ թաթով նշան կ'ընէ: Պահակը վարմացած՝ կը տեսնէ, որ իրեն օգնութեան եկող արջը ունի ճերմակ վզնոց՝ իր կապած ճերմակ վզնոցը:

ԱՐՋ ԱՊԲԵՐ

Արջ եմ, արջ եմ արջ աղբեր.
Մեղր ունիս, տե՛հ, շուտ բեր.
Ուտեմ, պարեմ՝ տումպա - տում.
Քէֆս լաւ է, տումպա - տում:
Անտառին մէջ ուրախ եմ.
Թաւուտ կ'երթամ տանձ կ'ուտեմ,
Թող ըլլայ սեւ, ըլլայ փուշ
Սեւ մոռն ալ է շատ անուշ
Դուն մի՛ ըսեր՝ բրդոտ ես,
Դուն մի՛ ըսեր՝ ճուռտ ես,
Ա՛յ, տես՝ ճառը երկնաքեր
Արագ կ'ելլեմ վեր ու վեր:
Կրնամ մրցիլ, շուտ հասի՛ր,
Ինձ պէս ծարպիկ դէ՛հ գտիր:
Ծանր արջ եմ, արջ աղբեր
Գործ տուր, կ'ընեմ օր - գիշեր:
Մեղուանոցի պահապան
Սիրով կ'ըլլամ, թէ որ տան:
Կրկեսին մէջ մարզիկ եմ
Ծաղրաճուկն ընկերն եմ:

«Ծիծեռնակ» 8 - 1985



ՎԱՋԳԵՆ ՏԱԼԵԱՆ

Արեւմտահայերէնի վերածուած

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԵՆ

Այս թիւով կը հրատարակենք Աթէնքի «Լեւոն եւ Սոփիա Յակոբեան» վարժարանի եւ դասարանի աշակերտներուն նկարը:

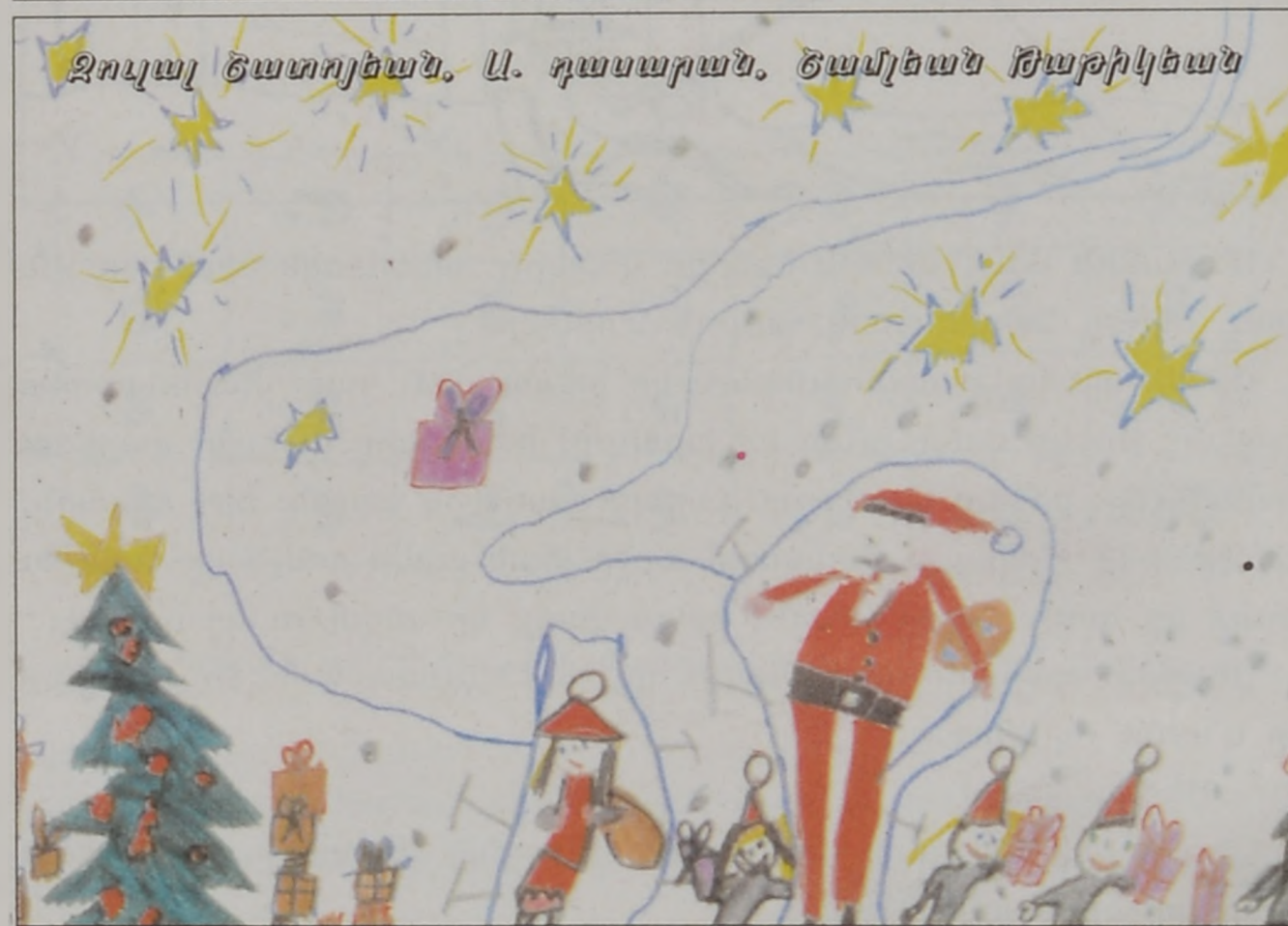
Նկարին մէջ եւ դասարանի աշակերտները՝ Յունաստանի խորհրդարան այցելութեան ընթացքին:



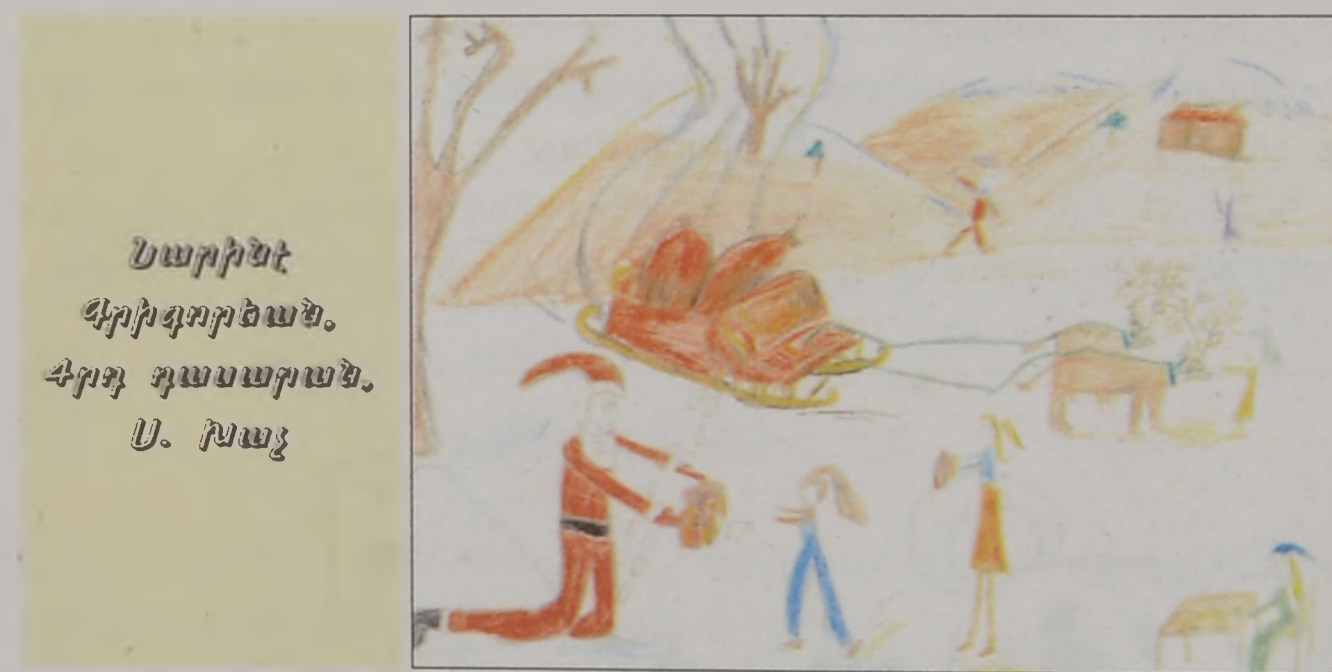
Սադօ Պէքրիճեան, Ա. դասարան, Արսուր Քասարճեան



Շանթ Գալուստեան, Գ. դասարան, Քառասուն Մանուկ



Զուլալ Շատոյեան, Ա. դասարան, Շամլեան Թաթևեան



Նարինէ Ջրիգորեան,
Կրդ դասարան,
Ս. Քաջ



Կարեն Էքմէքճեան, Ա. դասարան, Շամլեան Թաթևեան